

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

برگردان: نسرين معروفی
۳۰ جنوری ۲۰۲۴

حوالی بیرونی*نوکرخانه" دیگر نه

Von Jörg Tiedjen

Kamran Jebreili/AP Photo
Verkündete am Donnerstag das Ende des Friedens von Algier: Expremier und Regierungssprecher Abdoulaye Maïga (Dubai, 9.12.2023)

وقایع در منطقه ساحل به اوج خود می رسد. عصر پنجشنبه، دولت مالی توافقنامه الجزایر را که در سال ۲۰۱۵ با گروه های مختلف مسلح در شمال کشور خود منعقد کرده بود، لغو کرد. توجیه این است که برخی از امضاءکنندگان در ماه های اخیر به «تروریسم» متوسل شده اند. منظور این است که واحد های رزمی تحت تسلط طوارق Tuareg می خواستند از حرکت ارتش دولتی با برخورداری از کمک روسیه به پایگاه های تخلیه شده توسط سربازان ملل متحد مینوسما Minusma که اکنون به طور کامل از مالی خارج شده اند، جلوگیری کنند. جنگ شدیدی بین طوارق و ارتش دولتی در گرفت.

مالی همچنین اتهامات جدی علیه الجزایر که توافقنامه صلح با سازمان ملل متحد را میانجیگری کرده بود، مطرح می کند. همچنین کشور همسایه خود را متهم به حمایت از گروه های شمالی مالی کرده که با پذیرش نمایندگان آنها و مصارف دفاتر ارتباطی آنها را امکان پذیر می کند. همچنین شکایاتی وجود دارد که الجزایر در جلسه اخیر کشور های غیر متعهد علیه مالی برنامه ریزی کرده است. آنها روز پنجشنبه در باماکو Bamako تأکید کردند که آنها "حوالی جلویی" یا "پای پاک" دم در خانه برای الجزایر نیستند. این اتهامات هر چند قبلاً توسط الجزایر رد شده بود، اما از قرار معلوم موفقیت آمیز نبود.

به همین ترتیب بورکینافاسو Burkina Faso نیز در سرخط اخبار این هفته بود. روزنامه لوموند Le Monde گزارش داد که روز چهارشنبه، یک گروه متشکل از ۱۰۰ سرباز روسی وارد اوآگادوگو Ouagadougou، پایتخت این کشور شدند و انتظار می‌رود که ۲۰۰ سرباز دیگر نیز به دنبال آن باشند. این سربازان اعضای سابق "سپاه واگنر" هستند که اکنون در ارتش منظم روسیه ادغام شده اند که به طور خاص در آفریقا مستقر خواهند شد و با نام تاریخی "سپاه آفریقا" Afrikakorps وارد صحنه خواهند شد. در بورکینافاسو، مسأله اصلی حفاظت از رئیس جمهور موقت ابراهیم تراوره Ibrahim Traoré است که از سپتامبر تا کنون دو کودتا علیه او انجام شده است. همچنین روز چهارشنبه، آنتونی بلینکن Antony Blinken، وزیر امور خارجه آمریکا که در همان وقت در آفریقا به سر می برد، با مجله Jeune Afrique مصاحبه ای انجام داد. وی در آن هشدار داد که حضور نیروهای روسیه در "منطقه ساحل" خطر تروریسم را افزایش می‌دهد: «اگر از نیروهای خارجی مانند «واگنر» در مالی، بورکینافاسو و سایر کشورها برای پاسخگویی به مشکلات امنیتی استفاده شود، نتیجه چیست؟ ما می بینیم که مشکلات حتی جدی تر و دشوارتر می شوند». به عکس، نیک تورس Nick Turse روزنامه نگار آمریکایی در اواخر نومبر در مجله اینترنتی Responsible Statecraft توضیح داد که حضور ایالات متحده در ساحل منجر به افزایش فعالیت‌های جهادی ها شده است.

اوایل این ماه، وال استریت ژورنال *all Street Journal* از پلانهای واشنگتن که می خواهد حضور خود را در آفریقا گسترش بدهد و از احداث میدانهای جدید برای پروازطیارات بدون سرنشین در کشورهایی مانند بنین، غنا و ساحل عاج Benin, Ghana und Côte d'Ivoire گزارش داد. هدف، جبران این واقعیت است که تعداد سربازان آمریکایی در نیجر، جایی که کلان ترین پایگاه طیارات بدون سرنشین جهان هنوز در آن قرار دارد، کاهش یافته است. پس از کودتای سال گذشته، این کشور با مالی و بورکینافاسو متحد شد و پیمان "ساحل" را بستند. همچنین می توان گفت: نیروهای آمریکایی به منظور نظارت دقیق بر آن و جلوگیری از هرگونه عوارض احتمالی، به مناطق پیرامونی اتحاد جدید منتقل خواهند شد.

یادداشت:

هرچند کلمه Vorhof که در عنوان مقاله حاضر آمده است در لغت به معنای "دهلیز قلب" قید شده است، مگر این کلمه در اصطلاح به خصوص در زمانی که ساختار اقتصادی- اجتماعی فنودالیزم در اروپا حاکم بود، مورد استعمال جدا گانه و مشخصی داشت.

در آن زمان خوانین و فنودالهای بزرگ که از خود دارای قلعه های مستحکم با دیوار های بودند، قلعه های شان را قسمی اعمار می نمودند که دارای دو دربند و حتا گاهی سه دربند بودند، در بند نخستین که به Vorhof مسما بود، کلاً جای بودوباش نوکران و محل نگهداری حیوانات خان از اسب گرفته تا سایر مواشی متعلق به وی به شمار می رفت.

هرچند فنودالیزم در شرق از بسا جهات با فنودالیزم در غرب تفاوت هائی داشت که همان تفاوت ها باعث شد تا مارکس از "شیوه تولید آسیائی" در نوشته هایش یاد نماید، با آنهم فکر می کنم در ساختمان خانه های اربابی و خان ها، موجودیت قلعه هائی با چند دربند در افغانستان نیز کاملاً معمول بوده است. چنانچه خانه هائی با همین

خصوصیت در هرات به جای Vorhof "سرای دم" و در سایر قسمت های افغانستان به "دهقان خانه"، "مزدور خانه"، "نوکرخانه" نیز مسما شده اند.

از همین رو وقتی امروز بعد از چند دهه فتور در جنبش های آزادیخواهانه و استقلال طلبانه کشور های افریقای، برخی از رهبران جوان افریقائی مجدداً می خواهند درفش های آزادیخواهانه و استقلال طلبانه خون آلود دهه های ۶۰ و ۷۰ را باز هم بر افرازند به قره نوکران کمر بسته استعمار و جانشینان بومی قدرت های استعماری هوشدار می دهند که از این به بعد نه کشور آنها "نوکرخانه" های اربابی است و نه هم آنها پای پاک آن قدرتها. م.